

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura maghiară maternă

Numele:.....
.....
Inițiala prenumelui tatălui:
Prenumele:
.....
Școala de proveniență:
.....
Centrul de concurs:
Localitatea:
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

I. TÉTEL

(60 punct)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

*Testvérféltékenység
Hogyan neveljünk jó testvéreket?*

A gyerekekről, főként a kisgyermekokről nem igazán mondhatjuk el, hogy ők a földkerekség legracionálisabb emberi lényei, hiszen néha a legkisebb dolog is óriási harcot válthat ki, és a testvérek közötti kapcsolatot a töréspontig feszítheti. [...]

... hogy jó testvérek legyenek:

1. Válasszuk szét és különítsük el a gyerekeket, amíg megnyugszanak! Néha minden testvérnek szüksége van külön kis térre és külön időre.

2. Tanítsuk meg őket kompromisszumot kötni és tárgyalni! Mutassuk meg, hogyan lehet megoldani egy helyzetet úgy, hogy mindenki elégedett legyen! Először kérjük meg őket, hogy hagyják abba a kiabálást, és mindenkinek adjunk lehetőséget arra, hogy elmondhassa a saját verzióját a történekről! Hallgassuk meg őket, de ne ítélkezzünk! Coach*-ként vezessük végig őket a konfliktuskezelés lépésein! Legközelebb már lehet, hogy maguk is tudni fogják.

3. Legyenek rugalmas szabályok, és újra meg újra erősítsük meg őket! Figyeljünk oda arra, hogy minden gyerekre ugyanazok a szabályok vonatkozzanak! Nem szabad ütni egymást, csúfolódni, a másik tulajdonában kárt tenni stb. Vonjuk be a gyerekeket a szabályok kialakításába, frissítésébe! Ha részt vesznek a gyerekek a döntéshozatalban, úgy érezhetik, hogy van egy kicsi kontrolljuk a saját életük felett. Amikor betartják a szabályokat, dicsérjük meg érte őket!

4. Biztosítsuk a gyerekeinket afelől, hogy joguk van a saját tulajdonukhoz! Fontos dolog, hogy megtanuljanak osztozkodni a gyerekek, de nem kényszeríthetjük őket arra, hogy mindenüket megosszák. Minden gyereknek legyen egy-két olyan tulajdona, ami csak az övé (erre lehet egy külön helyet is – polc vagy fiók – kinevezni), és ő döntheti el, hogy mikor és hogyan osztozkodik rajta.

5. Minden gyereknek legyen külön „saját” ideje! Olyan együtt töltött minőségi idő, amikor gyermekünk kitüntetett figyelemben részesül, és azt élheti át, hogy most ő a legfontosabb számunkra. Bőven elég napi 10–15 perc vagy kéthetente, havonta egy közös program kettesben, hogy a szeretettankja fel legyen töltve.

6. Hívjuk össze rendszeresen a családi kupaktanácsot! Ezek a beszélgetések kiválóak arra, hogy mindenki „kiengedhesse a gőzt”, és az összes családtag érdekeit szem előtt tartva, közösen keressük a megoldásokat. Mindemellett erősíti a családi összetartozást és az egymás iránti tiszteletet. [...]

(<https://www.medveczkykata.hu/testverfeltekenyseg-hogyan-neveljunk-jo-testvereket>)

*coach – a problémamegoldást önismereti és kommunikációs gyakorlatokkal segítő szakember

Vărszolja a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Írd a vonalra a helyes állítás betűjelét!

A gyerekekről, főként a kisgyermekokről nem igazán mondhatjuk el, hogy ők a földkerekség legracionálisabb emberi lényei, hiszen néha a legkisebb dolog is óriási harcot válthat ki, és a testvérek közötti kapcsolatot a töréspontig feszítheti.

A fenti mondat...

- a. ... a szerző véleménye.
- b. ... kutatások által bizonyított tény.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

2. Mire vonatkozik a szövegben a „saját” idő? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. a gyermek azzal tölti az idejét, akivel/amivel akarja
- b. a gyermek a legjobb barátjával tölti a szabadidejét
- c. a gyermek a szülő kitüntetett figyelmében részesül
- d. a gyermek a testvérével együtt tölti az idejét
- e. a gyermek a tanárai kitüntetett figyelmében részesül

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

3. Mit kell figyelembe venni akkor, amikor a szülők szabályokat alkotnak? Írj ki a szövegből 4 ajánlott szempontot!

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

4 pont

4. Milyen tanácsokat ad a szülőknek szöveg szerzője? Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatát!

Tanács	Ajánlja	Nem ajánlja
a. Meg kell mutatnunk, hogyan kell megoldani egy helyzetet úgy, hogy mindenki elégedett legyen!		
b. Nem kell mindig végighallgatni őket!		
c. A megoldásokat a szülők érdekeit szem előtt tartva kell megtalálni.		
d. Minden gyereknek kell, hogy legyen saját tulajdona.		
e. Minden szülőnek kell, hogy legyen „saját” ideje.		
f. Folyamatosan biztosítsuk gyermekünket, hogy ő van figyelmünk középpontjában.		

6 pont

5. Kire vonatkoznak a szövegben az aláhúzott névmások? Írd a mondatok betűjelét a táblázat megfelelő rovatába!

- Coach-ként vezessük végig őket a konfliktuskezelés lépésein!*
- Legközelebb már lehet, hogy mauk is tudni fogják.*
- Ezek a beszélgetések kiválóak arra, hogy mindenki „kiengedhesse a gőzt”.*
- Nem szabad ütni egymást, csúfolódni, a másik tulajdonában kárt tenni.*
- Azt élheti át, hogy most ő a legfontosabb számunkra.*
- Mindemellett erősíti a családi összetartozást és az egymás iránti tiszteletet.*

1) A gyermek(ek)re vonatkozik:	2) Az egész családra vonatkozik:

6 pont

6. Melyek azok a tanácsok, amelyeket jó volna, ha a te szüleid is figyelembe vennének? Indokold válaszod 3–4 mondatban, utalj a szöveg információira!

6 pont

B.

1. Írj ki a szövegből egy tiltást, egy javaslatot és egy figyelmeztetést!

Tiltás:

Javaslat:

Figyelmeztetés:

6 pont

2. A következő mondatokat a szövegből emeltük ki. Melyik megadott mondatváltozat jelentése áll közelebb a szövegből kiemelt mondatokéhoz? Írd a vonalakra a helyes válaszok betűjeleit!

1) Mondat: *Néha a legkisebb dolog is óriási harcot válthat ki.*

Mondatváltozatok:

- a. Elképzelhető/megtörténhet, hogy a legkisebb dolog is óriási harcot vált ki. (valószínűség)
- b. A testvérek megengedhetik maguknak, hogy a legkisebb dolog is óriási harcot váltson ki közöttük. (szabadság)

A helyes válasz betűjele: _____

2) Mondat: [A gyerekek] *úgy érezhetik, hogy van egy kicsi kontrolljuk a saját életük felett.*

Mondatváltozatok:

- a. A gyerekeknek szabad úgy érezniük, hogy van egy kicsi kontrolljuk a saját életük felett. (engedély)
- b. A gyerekeknek lehetőségük nyílik arra, hogy úgy érezzék, van egy kicsi kontrolljuk a saját életük felett. (lehetőség)

A helyes válasz betűjele: _____

3) Mondat: *Erre lehet egy külön helyet is – polc vagy fiók – kinevezni.*

Mondatváltozatok:

- a. Adott a lehetőség a szülő számára, hogy erre külön helyet jelöljön ki. (lehetőség)
- b. A szülő engedélyt kap arra, hogy erre külön helyet jelöljön ki. (engedély)

A helyes válasz betűjele: _____

4) Mondat: *Ő döntheti el, hogy mikor és hogyan osztozkodik rajta.*

Mondatváltozatok:

- a. Elképzelhető/megtörténhet, hogy ő dönti el, mikor és hogyan osztozkodik rajta. (valószínűség)
- b. Joga van eldönteni, mikor és hogyan osztozkodik rajta. (engedély, szabadság)

4 pont

3. Melyik az alábbi mondatokban a teljes alanyi szerepű kifejezés? Írd a helyes válaszok betűjelét a vonalra!

1) *Néha a legkisebb dolog is óriási harcot válthat ki.*

- a. néha
- b. a legkisebb dolog is
- c. óriási harcot

A helyes válasz betűjele: _____

2) *Minden gyerekre ugyanazok a szabályok vonatkoznak.*

- a. minden gyerekre
- b. ugyanazok a szabályok
- c. vonatkoznak

A helyes válasz betűjele: _____

3) *Legközelebb már maguk is tudni fogják.*

- a. legközelebb
- b. már
- c. maguk

A helyes válasz betűjele: _____

4) *Minden gyereknek legyen külön „saját” ideje!*

- a. minden gyereknek
- b. külön
- c. saját ideje

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

4. Írd a táblázat megfelelő oszlopába a mondatok birtokos szerkezeteinek két részét!

Mondat	Birtokos	Birtok
<i>Ők a földkerekség legracionálisabb emberi lényei.</i>		
<i>Coach-ként vezessük végig őket a konfliktuskezelés lépésein!</i>		
<i>Vonjuk be a gyerekeket a szabályok kialakításába, frissítésébe!</i>		

6 pont

5. Folytasd az alábbi elkezdett összetett mondatot egy-egy tagmondattal, amely rendre a megadott szerepet tölti be vele kapcsolatban!

Legyenek rugalmas szabályok,...

1) Megnevezi a javaslat okát:

2) Kijelöli a javaslat célját:

3) Kiegészíti a javaslatot egy szintén érvényes, de az első mondat alapján támadt elvárásoknak ellentmondó információval:

6 pont

6. Az alábbi bekezdés aláhúzott részeiben milyen nyelvi eszköze található meg a számosság kifejezésének? Írd az aláhúzott kifejezések betűjelét a táblázat megfelelő rovatába! Minden rovatba egyetlen betűjel kerüljön!

*Biztosítsuk a gyerekeinket afelől, hogy joguk van a saját **tulajdonukhoz (a)**! Fontos dolog, hogy megtanuljanak osztozkodni **a gyerekek (b)**, de nem kényszeríthetjük őket arra, hogy mindenüket **megosszák (c)**. Minden gyereknek legyen **egy-két olyan tulajdona (d)**, ami csak az övé (erre lehet egy külön helyet is – polc vagy fiók – kinevezni) és ő döntheti el, hogy mikor és hogyan osztozkodik rajta.*

1) Többszámjel:	2) Többes számú alanyra utaló szóelem:
3) Többes számú birtokosra utaló szóelem:	4) Számosságot jelentő szó:

4 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Bence egy napfényes májusi délután elhatározta, hogy eladja a kistestvérét. Gyerekeladásra – Bence szerint – éppen alkalmasnak látszott az idő. A tavaszi sugarak kicsalogatták az idősebbeket, akik nagyon szeretnének gyereket, mert az övék már felnőtt és messze él. Gyerek helyett ezért tart sok néni és bácsi kutyát vagy macskát. Legalábbis így gondolta Tónió Bence ötéves, szőke hajú és kék szemű kislány.

Aznap, szokásos délutáni szunyókálása után a kistestvér, akit Juditkamaranyomnak vagy Untyulipuntyulinak hívtak Bence szülei, ismét tapétaszaggató sírásba kezdett. Persze mit lehet várni egy nyolc hónapostól, aki a biliről is azt hiszi, hogy üstdob?! Bence már tudta, mi következik, és megpróbált kiosonni a lakásból. Elkésett.

– Bencikém! – dalolt az édesanyja a fürdőszoba felől. – Vidd ki az udvarra Juditkát, légy szíves. De vigyázz rá!

Bence a fejéhez kapott. Tessék! Már megint ő! Mindig ő! Most persze Bencikém! Mióta Juditkamaranyom megszületett, ő csak akkor Bencikém, ha kérnek tőle valamit. Különben neve sincs, csak „gyereide”, „menjoda” és „mitcsináltálmármeginttebutakölyök”-nek hívják. Bezzeg, amikor még az Untyulipuntyuli sehol se volt, őt nevezték Bencikémaranyomnak, és őt vitték ki az udvarra, és ő ehette meg az összes banánt.

„Nincs ez így jól!” – gondolta Bence, miközben a kistestvérét begyömöszölte a gyerekkocsiba, és kitolta az ajtón. – „Ha Juditkamaranyom nem lenne, most nyugodtan csinálhatnám bent a szobában a nagy semmit, mint eddig, engem hívnának Bencikémaranyomnak, és én ehetném meg az összes banánt...”

Ekkor született meg benne a zseniális gondolat, hogy az Untyulipuntyulit jó pénzért eladja. Hát persze! Hogy ez eddig nem jutott eszébe! Így mindenki jól jár. A szüleinek lesz pénze, úgymint mindig panaszkodnak, hogy nincs elég, nem tudnak venni se nagy tévét, se kertes házat, se kutyát. Ő is jól jár, mert megint megeheti az összes banánt, és Bencikémaranyomnak hívják. Aztán meg Juditka is jól jár, mert azoknak, akik megveszik, ő lesz az egyetlen gyerekecske. És azok járnak a legjobban, akik megveszik, mert ilyen szép, egészséges és kedves kislány különben soha de soha nem lehetne az övék.

Miután ezt ilyen jól elgondolta Bence, vidáman a kistestvére nevetett. Juditkamaranyomnak persze fogalma sem volt, hogy milyen nagyszerű és mindenki számára boldogságot, elégedettséget hozó üzlet gondolata született meg az ő bátyuskája fejében.

(Nógrádi Gábor: Testvér eladó! Részlet)

